

PAROCHIEBLAD H. ANDREAS

JULI - SEPTEMBER 2018

Heerlerbaan, mijn wijk

Tijdens de interreligieuze viering op zondag 24 juni in het kader van een van de feestweekenden van 100 jaar Heerlerbaan sprak Ali Daliry een korte tekst uit die we hier graag publiceren. Ali Daliry woont al tientallen jaren op de Heerlerbaan en heeft hier een eigen zaak. Zijn tekst is ons uit het hart gegrepen.

Heerlerbaan, mijn wijk

Een wijk waar ik in dwaal, maar nooit in verdwaal

Altijd mensen om me heen

Ik voel me nooit alleen

Om in deze wijk te wonen

Moet ik mijn mensheid tonen

In deze wijk heb ik zoveel wensen en zo veel dromen

Wensen voor alle inwoners

veel vrijheid

om te leren

om te leven

en

om te ondernemen.

Beleef Heëlebaan-weekend

In het weekend van 23 en 24 juni vond een van de hoogtepunten plaats van het programma van 100 jaar Heerlerbaan. Op zaterdagavond was er een druk bezocht concert van de bekende, van de Heerlerbaan afkomstige zangeres Wendy Kokkelkoren met aansluitend een popconcert van de Heerlense coverband Uplift. De vele bezoekers hebben genoten. Voor de volhouders was er daarna tot diep in de nacht een feest in het gemeenschapshuis. De zondag was een dag voor ontmoeting en gezelligheid. Rondwandeland tussen winkelcentrum en Oranjehof kon men openluchtconcerten van verschillende fanfares bijwonen of zijn ogen (en mond) de kost geven op de braderie met tal van kraampjes en mogelijkheden tot vertier. Ook de Andreas was samen met de Josephparochie, de Wereldwinkel en de islamitische gemeenschap met een marktkraam aanwezig. Uiteraard niet voor het vertier. Maar voor de kinderen waren er spelletjes die in de smaak vielen. Zeker ook vanwege de kleine prijsjes die ze konden winnen. Gelukkig was het droog en niet te warm: dat lokte de mensen naar buiten. Over het aantal bezoekers hadden de kramen dan ook niet te klagen. Er heerste de hele dag een ontspannen en vrolijke sfeer. Er waren meer goede-doelenorganisaties vertegenwoordigd op de braderie. Ze hebben bewezen dat ze niet misstaan op een evenement waar gezelligheid voorop staat. Ernst en amusement gaan prima samen!

Te midden van alle drukte en vertier was er zondagochtend een interreligieuze viering met bijdragen van de katholieke, protestante, islamitische en 'seculiere' gemeenschappen van Heerlerbaan. Een moment van stilte en bezinning. (Nou ja, in ieder geval een beetje.) Het is goed dat er zulke momenten zijn voor wie daar behoefte aan heeft. Onze dank gaat uit naar de organisatie van H100 die de viering in het feestprogramma had opgenomen. Een geslaagd weekend voor de Heerlerbaan!

Rob Pauls

Jubileumexpositie

Voor de commissie kerk en kunst was het 40-jarig bestaan van de Andreaskerk een mooie gelegenheid om een grotere overzichtstentoonstelling te organiseren van kunstenaars die al eerder in onze kerk exposeerden. Daarmee werden meerdere vliegen in een klap geslagen. De kerk stond in de schijnwerpers tijdens het Beleef Heëlebaan-weekend van 100 jaar Heerlerbaan. De herinnering aan de architect van de kerk, Laurens Bisscheroux, wordt levend gehouden. En de veertig beeldend kunstenaars kregen nog eens de aandacht die ze dubbel en dwars verdienen.

Zaterdag 23 juni was het zover. Alles was tot in de puntjes geregeld. Maar het was toch spannend. Hoeveel mensen zouden naar de opening komen? Zou het vele werk van te voren niet toch tot een flop leiden? Om kwart over twee waren er nog maar een handjevol mensen, het zweet stond de commissieleden in de handen. De Curly Kale Swing Brazz Bend speelde al een tijdje swingende muziek om de mensen te verwelkomen, de overvloedige hapjes en drankjes stonden klaar. En ja, dan stromen tegen half drie de mensen op eens binnen! Veel meer dan verwacht. Nagenoeg alle kunstenaars waren er, vrienden en bekenden, parochianen en toevallige passanten. Pastoor Harrie Brouwers liet in zijn openingsrede (zie volgende bladzijden) zijn licht schijnen over de relatie tussen kerk en kunst. Met een gezamenlijke toast werd de expositie voor geopend verklaard. Wat volgde: een bijzonder gezellige middag waar mensen elkaar ontmoetten, in gesprek gingen met de kunstenaars onder het genot van hapjes en drankjes en bovenal genietend van swingende muziek. De Curly Kale Swing Brazz Bend hield de stemming er goed in en speelde tot helemaal aan het einde. Ook hier in het parochieblad wil ik namens kerk en kunst dankjewel zeggen aan alle mensen die aan het succes van deze middag hebben bijgedragen. De vele hartverwarmende en enthousiaste reacties die wij hoorden geven ons vleugels en de energie die nodig is om aan het werk te gaan voor het volgende evenement.

Marga Meyer

Bronzen beeldje van de voetendeuren

Beeldend kunstenaar Robert Takens en vriend van Laurens Bisscheroux, architect van onze kerk, heeft een bijzondere band met de Andreaskerk. Van zijn hand zijn de 'voetendeuren' en het beeld van 'Moeder Aarde'. In 2015 heeft hij een bronzen beeldje gemaakt van 'Moeder Aarde', dat in een zeer beperkte oplage te koop werd aangeboden. Buiten de kosten van het gietwerk kwam de opbrengst geheel ten goede aan de Andreasparochie.

Bij gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de Andreas en de jubileumtentoonstelling heeft Robert Takens wederom een sculptuurtje gemaakt, nu van de 'voetendeuren'. Dit is te koop voor € 199,-. En ook deze keer komt de opbrengst ten goede aan onze parochie.

Meer informatie over dit bijzondere kleinood vindt u in de folder met intekenformulier die bij de ingang van de kerk ligt.

Marga Meyer

De Andreas en de kunst

Hier volgt de toespraak die Harrie Brouwers hield bij de opening van de jubileumtentoonstelling.

Toen mij gevraagd werd om ook als pastoor aan de Andreas verbonden te worden – dat moet in 1993 zijn geweest – was dat voor mij een aantrekkelijke gedachte. Op de eerste plaats vond ik het leuk om naast een dorpsparochie ook het kerkelijke leven in een buitenwijk van de stad te leren kennen; op de tweede plaats had ik al heel lang een goed contact met de zusters Karmelietessen, maar vooral had ik dierbare herinneringen aan Laurens Bisscheroux. Ik kende hem als een man van de royale gebaren. Eens bracht Max de Leeuw me – ik was maar net een jong kapelaantje in Heerlen – aan het eind van het jaar een heel grote aardewerk schotel vol bloeiende narcissen op witte kiezels. Een nieuwjaarswens van Laurens. Tijdens brainstormsessies bij toenmalig deken Jochems – wij waren bezig met beatmissen en popmuziek – hoor ik hem vertellen over een gang – hij was toen net met de Andreas bezig – waardoor een Latijns zingende schola de heilige ruimte zou moeten naderen. Laurens was niet ouderwets, maar wel sfeergevoelig en wat nostalgisch, daarmee het geloof op de plek zettend waar het thuis hoort. Later zou hij geseduceerd uit Friesland terugkomen met de constatering dat hij er de luiende klokken op zondag zo gemist had.

In de zestiger jaren moest alles nieuw. Het was een heerlijke tijd. In de Pancratius wilden we in de kerstnacht iets voor jongeren doen. We besloten een fakkeltocht te houden vanuit de kerk naar de Doom. Laurens werkte er graag aan

mee. Onlangs had hij me rondgeleid, verteld over de witte vloeren en de verlichting die niet van bovenaf de mens moest bestralen, zoals in kerken gebeurde; daar werden gezichten oud van de lelijke slagschaduw! Het licht moest van opzij komen. Hij was er hier mee bezig! Met de groep jongeren arriveerden we in de stal. Daar maakte een poporkestje meditatieve muziek. De aanwezigen werden in een gedragen stemming gehouden. Iedereen ging op de grond zitten. Er was geen altaar, geen tafel of stoel, alleen enkele eenvoudige kistjes – we maakten in die tijd alles met kistjes: tafels, stoelen, boekenkasten – met een wit laken er overheen, beschenen door een spot. Na enige tijd kwam een echtpaar met een baby binnen, Maria en Jozef. Ze namen plaats op de kistjes en bleven stil zitten. Daarna stond Maria op en gaf het kind aan een van de aanwezigen. Iedereen mocht de baby even vasthouden. Het werd een confronterend moment. Voor veel tieners misschien wel

een eerste ontmoeting met een pasgeborene. Vooral de vader, een oude schoolvriend van me, zei later dat hij het er heel moeilijk mee gehad had: zijn eerstgeborene, Vincent, aan onbekenden uit handen te moeten geven. Toen het kind bij de moeder terug was – er deden zo'n 60 jongeren mee –, stond de heilige familie op en verliet de stal. Op de witte kistjes werd een schaal met stokbroden gelegd. Na een kort dankgebed werd dat gebroken en gedeeld. O ja, de kleine Vincent is later kunstenaar geworden.

Laurens had intens staan kijken vanuit een hoek. Hij was onder de indruk van de kracht en de eenvoud van de gebaren. Het tabernakel van plexiglas, midden in de kring van de kerkgangers, wit beschenen, met een open schaal erin. Dat nam hij ervan over. En ook het aan Taizé ontleende idee om op de grond te zitten.

Intussen waren enkele ideeën van Laurens te mooi gebleken voor de weerbaarheid van de materie. Het glazen dak dat de toegang tot de sterren moest zijn, was wegens condensproblemen vervangen door een standaardkoepel. Laurens gruwde ervan. De eeuwige vlam bij de moeder was bij de eerste energiecrisis gedoofd. Het eeuwige water dat bij de vijver stroomde was wegens plasproblemen bij de oudere parochianen tot zwijgen gebracht. Het tabernakel was tegen de muur geplaatst. De voetschakelaar waarmee de voorganger de kring lampen kon aanmaken, en vooral weer uitmaken voor wanneer de kerkganger iets moesten lezen was verdwenen... Er was dus veel in ere te herstellen. Tot mijn grote vreugde zag ik bij mijn eerste mis het markante hoofd van Laurens tussen het publiek.

Wat me opviel, dat was dat in deze parochie weliswaar vanwege geldgebrek een aantal elementen verloren waren gegaan in de korte tijd dat de kerk bestond, maar tegelijk viel het me op dat er altijd veel aandacht was besteed aan de pr van dit gebouw. De vrijwilligers hadden veel tijd besteed aan het duidelijk maken dat deze kerk symbolische waarden droeg. Bij de voorbereiding op het doopsel, bij de ouderavonden voor de eerste communie, in parochiegidsen, overal werd gewezen op de twaalf apostelen, op de lichtstraat en op de voeten van wezens die naar boven gaan of naar de aarde komen. Ook mensen die het 'geen kerk' vonden, zeiden altijd dat er veel betekenis achter stak en ze wisten te vertellen dat hij onder de grond zat, al wist men niet waarom. Symbolen zijn geen formules maar gevoelens.

Al jarenlang wordt de gang gebruikt om exposities te houden. Dat was een heel bewuste keuze die we ooit gemaakt hebben. Kunst en kerk zoeken elkaar niet op omdat deze ruimte toch leeg staat en bezoekers wil trekken, nee, er is een innerlijke connectie. Ik denk dat het heel belangrijk is dat mensen hun geloof eerder met kunst associëren dan met wetenschap.

Heel lang geleden had ik een gesprek met Michel Huisman. Michel kan dingen heel markant zeggen. Hij zei: "weet je wanneer de kerken zijn leeggelopen? Toen ze de kunstenaars eruit hebben gezet!" Wie de kunstenaars niet binnenlaat, die sluit zich af voor de tijdgeest, voor het experiment, voor de openheid naar het andere.

In de zestiende en zeventiende eeuw ging de natuurwetenschap een dispuut aan met de bijbel. De meeste natuurkundigen waren ook theologen, dus vreemd was dat niet. Kon Noach echt bestaan hebben? De kerk ging zich verdedigen. Inderdaad: er was niet genoeg water om de hele wereld te laten verdrinken – dacht men althans (men kende de diepte van de oceanen niet) – maar misschien lagen er onder het aardoppervlak grote voorraden, en waarom kon God geen water bij geschapen hebben voor de zondvloed? Al discussiërend ging de kerk zijn eigen theologische verhaal steeds meer als een vorm van biologie, fysica en geschiedenis opvatten. Langzaam werd het geloof gezien als het domme broertje van de wetenschap.

Geloof is echter geen vorm van abstract denken. Het kan helemaal niet in conflict met de natuurwetenschap komen. Voor de gelovige is Noach de mens zelf. Ik ben Noach. En ik besta! Noach was ook een gestalte uit het Gilgamesj-epos, en zo gezien is hij geschiedenis. Het is pas geloof als ik Kaïn ben, en Adam en Eva.

Geloof is eerder verwant aan de muziek, aan de poëzie en aan de kunst, dan aan de exacte wetenschap. Ik zeg het graag zo: de stelling van Pythagoras, het dogma van de drievuldigheid, de derde van Beethoven en de smaak van gestoofde peertjes, die zullen elkaar nooit kunnen tegenspreken, al zouden ze het willen. Net als de muziek en de verbeelding appelleren de geloofsverhalen meer aan de rechterhersenhelft dan aan de linker.

Loop je dan niet het risico – wanneer je kunstenaars in de kerk binnenlaat – dat er gevloekt wordt in de kerk? Ja zeker. Maar dat is niet erg. Dan doen bijbelverhalen evenzeer. Dat deden de kapitelen in gotische kerken ook. Dat is altijd heel vruchtbaar gebleken.

Het is goed dat ze elkaar blijven opzoeken en vinden: de kunstenaars en de verhalenvertellers die zoeken naar zin en betekenis. Dank u wel!

Harrie Brouwers

Reparatie kerkdak

Er sijpelt water bij de doopvijver langs de muur van het dak naar beneden. Dat betekent dat er ergens een lek is. Om dit probleem te verhelpen en het dak weer waterdicht te maken, moet de grond van het kerkdak verwijderd worden. In principe doen onze tuinmannen Wim en Dolf dit, maar hulp is natuurlijk altijd welkom. Na reparatie van het dak wordt bekeken of de grond weer (gedeeltelijk) op het dak kan worden teruggeplaatst.

Een andere reden om de grond te verwijderen is het jaarlijks schoonmaken van de kiezels. De kiezels zorgen ervoor dat het water van het dak kan wegstromen. Op de kiezels landen bloem- en grasdeeltjes. Om de afwatering te waarborgen moeten de kiezels jaarlijks schoongemaakt worden. Dat doen we met de hand; dat is elk jaar weer een tijdrovende klus.

De werkzaamheden staan gepland voor de maanden juli en/of augustus. Gedurende die periode zal er een container staan op de plaats die gereserveerd is voor de uitvaartauto.

Dolf Hutschemaekers

65 jaar priesterschap: Geert Bles kijkt terug

Op zondag 8 juli vierde Geert Bles dat hij 65 jaar priester is. Dat vond plaats in onze parochie waar hij al meer dan dertig jaar als priester werkzaam is. Op Heerlerbaan kennen veel mensen hem als 'de pater op de fiets'. Maar ook in de dertig jaar daarvoor heeft Geert veel gezien en meegemaakt wat hem tot de priester heeft gemaakt die hij nu is. De redactie heeft Geert Bles gevraagd of hij wil vertellen wat hem in de loop van zijn lange leven als priester heeft gevormd en wat het priesterschap voor hem betekent. In het gesprek gaat Geert dieper in op een aantal momenten in zijn leven waarvan hij zich herinnert dat ze voor hem belangrijk zijn geweest.

Op mijn vraag hoe hij op het seminarie terechtgekomen is, vertelt Geert dat zijn klasgenootjes op school al riepen dat Geert "poater wil worren". Dat was zo duidelijk dat het kennelijk niet alleen voor hemzelf vanzelfsprekend was. Op de boerderij van Geerts ouders in de Achterhoek wisten ze het ook. Het was in die tijd normaal dat kinderen op de boerderij mee hielpen bij het werk, en ook Geert moest met zijn zeven broers en vier zussen thuis meewerken. Hij heeft daar geen nare herinneringen aan. Maar zijn vader had al gauw gezien dat in Geert geen boer stak. Toen de postbode op een dag een pakje van de paters Scheutisten bracht – Geert was toen een jaar of acht –, bleek daar een kartonnen spaarpotje in te zitten met daarop een afbeelding van drie missionarissen. Geerts vader gaf het spaarpotje aan hem met de woorden: "Hier Geert, doe jij daar maar iets mee, in jou zit toch geen boer". En hij had gelijk: Geert had iets met missie en met Afrika. Daar wilde hij heen. Daarom wilde hij 'poater worren'. Om naar Afrika te gaan. Zijn ouders hadden geen bezwaar. Maar ze hebben er, zegt hij, niet op aangestuurd een priester in de familie te hebben. Ergens wist iedereen altijd al: onze Geert wordt priester!

Geert heeft, vertelt hij, een gelukkige jeugd gehad op de boerderij in de Achterhoek. Zijn ouders hadden veel oog voor elkaar en begrepen elkaar zonder veel woorden. Er was zorg van mensen onder elkaar en veel onderlinge hulpvaardigheid. Als iemand in de problemen kwam of er ergens nood was, werd hulp geboden zonder dat dat aan de grote klok werd gehangen. Er werd niet over gesproken. Geert zag het als kind om zich heen. Het zijn ervaringen die hem op zijn latere weg hebben gezet: niet praten maar doen; doen wat nodig is, zonder veel poespas.

Er is ook een andere kant. Geert vertelt dat zijn grootvader van moederskant kerkmeester was in een parochie in de buurt van Doesburg. Daarnaast was hij medeoprichter en bestuurslid van een protestante boerenleenbank – de meeste boeren in die plaats waren protestant. Dat was nooit een probleem. Totdat er een brief kwam van de aartsbisschop in Utrecht dat katholieken niet samen mochten werken met protestanten. Geerts opa moest toen een keuze maken. Omdat banken levensnoodzakelijk waren voor de boeren, besloot hij bestuurslid van de bank te blijven. Het gevolg was dat hij zijn functie van kerkmeester moest neerleggen. Geerts moeder heeft onder dit gebeuren geleden; als kind werd ze erom gepest en jarenlang speelde het in haar hoofd:

hoezo... haar vader 'ongehoorzaam'? Totdat het Tweede Vaticaans Concilie klaarheid bracht met het accent op het belang van oecumene en het koersen op eigen geweten. In gesprekken met zijn moeder begreep Geert hoe bevrijdend die boodschap voor haar is geweest. Het heeft hem doen beseffen dat er in een Kerk waar zoiets gebeurt, iets niet klopt. Het heeft hem op het kerkelijke spoor gezet dat hij daarna consequent is blijven volgen.

In 1940 ging Geert naar het kleinseminarie van de paters van de S.M.A. in Sint-Michielsgestel. Daar gingen in die tijd de studenten uit Noord-Nederland heen. Midden in de oorlog, in 1943, ging Geert naar Cadier en Keer om zijn seminarie-opleiding daar voort te zetten. Maar in 1944 werd Limburg bevrijd en kon hij niet van vakantie in de Achterhoek terug naar Cadier en Keer; hij zat vast in bezet Nederland! Pas in mei 1945 kon hij liftend met een legerwagen vanuit het noorden mee naar Limburg. Dit verloren jaar was de reden dat Geert zijn studie in Cadier en Keer pas in 1947 beëindigde, een jaar later dan voorzien.

Van 1947 tot 1953 zat hij op het grootseminarie van de S.M.A. in Aalbeek. Op 16 juli 1953 is hij in de kerk van Hulsberg tot priester gewijd. Zijn familie is uit het noorden afgereisd om de wijdingsmis bij te wonen en het zal, aldus Geert, een feestelijke dag zijn geweest. Maar bijzondere herinneringen verbindt hij verder niet met die dag. Liever vertelt hij over zijn seminarietijd. De opleiding was in die tijd nog heel traditioneel. Je werd getraind in gehoorzaamheid aan het kerkelijk gezag. Kritische vragen stellen was er niet bij. Geert heeft het over zich heen laten komen. Het waren goede jaren waar hij met plezier op terugkijkt. Toch waren er op het seminarie ook momenten waarop hij innerlijk verzet voelde. Geert vertelt: voor zijn moeder en zussen koesterde hij een grote genegenheid. Op het seminarie kreeg hij te horen dat je voor meisjes en vrouwen moest uitkijken, afstand moest bewaren. Het wilde er bij hem niet in dat zijn moeder en zussen als 'gevaarlijk' neergezet werden. Ook hier had Geert het gevoel: er klopt iets niet.

Eenmaal tot priester gewijd kon hij – na een aantal jaren werkzaam te zijn geweest in Nederland als propagandist – naar zijn geliefde Afrika. Hij werd missionaris. Van 1962 tot 1968 gaf hij les in Ghana. Een mooie tijd in een prachtig land.

In 1968 werd hij gekozen tot provinciaal van de S.M.A. en moest hij terug naar Nederland. Daar kon hij mee leven. Hij had in Afrika levendige gemeenschappen leren kennen maar zag dat de Afrikanen door de grote aantallen 'blanke' priesters te weinig speelruimte kregen om hun eigen koers te varen. Geert vond: neem ze niet uit handen wat ze zelf prima kunnen, en laat ze het zelf doen. Met die gedachte kwam hij terug naar Nederland. Maar hij kwam terecht in een roerig land op een roerig tijdstip!

Een paar jaar eerder had het Tweede Vaticaans Concilie plaatsgevonden. In Afrika was het concilie ver weg geweest. Men hoorde er af en toe iets over maar het leefde er niet erg. Het concilie was iets van de westerse wereld, zo voelde men dat in Afrika. Totaal onvoorbereid, aldus Geert, kwam hij in Nederland en werd daar als provinciaal geconfronteerd met het Pastoraal Concilie, en met nogal wat priesters die wilden uittreden. De reactie van de Kerk was niet mals; voor uittreders werden termen gebezigd als 'verraders' en 'judassen', en men diende alle banden met hen te verbreken. Maar in de gesprekken die hij als provinciaal met hen voerde, stond Geert oog in oog met doorgaans oprechte en integere mensen, mensen die, zegt hij, dingen aanroerden die ook bij hemzelf speelden. Die gesprekken waren voor hem kostbare momenten, die hem hebben geholpen zichzelf te worden en hem hebben geleerd dat je, om jezelf te kunnen worden, in je leven keuzes moet maken. Zoals de uittredende priesters dat deden, hoe pijnlijk dat ook was voor de Kerk en voor henzelf. Afstand nemen van zulke mensen en hen voor 'verraders' uitmaken, nee, dat kon en wilde Geert niet. Hij heeft geprobeerd hen zoveel mogelijk voor de Kerk en de congregatie te behouden en bleef met sommigen van hen in levenslange vriendschap verbonden. Op mijn vraag of hij zelf in die tijd aan uittreden heeft gedacht, antwoordt Geert dat hij dat wel overwogen heeft maar dat hij bewust de keuze heeft gemaakt in de Kerk te blijven, maar dan wel met de intentie om daar te werken aan verandering.

Hoe heeft hij het Tweede Vaticaans Concilie beleefd? Geert moet even nadenken en naar de juiste woorden zoeken. Dan antwoordt hij: als bevrijding. De 'vensters gingen open', de Kerk werd 'bij de wereld gebracht, bij de dag van vandaag'. Maar waar het om gaat is: bevrijding. Bevrijding uit de kooi waar het kerkelijk gezag de mensen in gevangen hield, zo formuleert Geert het. Een levendige herinnering bewaart hij vooral aan het Pastoraal Concilie van 1968 tot 1970 in Noordwijkerhout, toen hij pas terug was uit Afrika. Het was de tijd van Oosterhuis en de discussies over het celibaat en over 'gezag'. Het kerkelijk gezag stond ter discussie. Ook Geert worstelde er mee in die tijd. Ja, in de jaren na 1968 kantelde zijn denken.

Eind jaren zeventig deed hij mee aan een hongerstaking in de Duif in Amsterdam. De regering wilde toen vanwege malaise in de economie gastarbeiders terugsturen naar Marokko. Bij Geert kwam zijn verleden in Afrika naar boven: daar zijn de mensen arm maar wij zijn er gastvrij onthaald; hier zijn we rijk maar dumpen we mensen als ze overbodig zijn. Voor hem was dat een van die momenten waarop hij moest kiezen. Een moment om zijn solidariteit te tonen. De kwestie stond op de agenda van een vergadering van de Nederlandse missie-provinciaals. Er werd een protestbrief opgesteld die naar de regering zou worden gestuurd. Maar Geert vond dat te goedkoop. Hij had in de Achterhoek en in Afrika geleerd dat het niet op mooie woorden aankomt – "daar zijn we goed in" – maar op wat je doet om mensen tot hun recht te laten komen. Hij wilde wat doen, solidair zijn met de hongerstakers in de Duif. "Wat let je", werd hem vanuit de vergadering toegeroepen.

Dat was voor Geert een wake-upcall. Samen met een collega, een Witte Parter, heeft hij toen tien dagen en nachten in hongerstaking op een matras gelegen in de Duif.

Een belangrijk moment was ook de moord in 1980 op aartsbisschop Oscar Romero in El Salvador. Het bericht daarvan sloeg in als een bom. De provinciaals van de Nederlandse priestercongregaties waren op dat moment in vergadering bijeen om tezamen de inbreng te bespreken van de religieuzen in de Bijzondere Synode van de Nederlandse bisschoppen, die toen plaats zou vinden in Rome. Geert had een slapeloze nacht en schreef een manifest. Het was een innerlijke worsteling waarin hij voor zichzelf de vraag moest beantwoorden: 'Waar sta ik zelf, en waar sta ik voor, waar staan wij als religieuzen voor?' De volgende morgen legde hij aan zijn collega's het manifest voor waarin stelling genomen werd: "Wat wij hier aan het doen zijn heeft niets te maken met wat er in de wereld gebeurt, maar daar, in de wereld, moeten wij nu als Kerk zijn." Het manifest werd unaniem aangenomen.

Toen bisschop Romero, een paar dagen later, in San Salvador begraven werd, riep de menigte met één stem: "Presente, presente!" Hij had kort voor zijn dood nog gezegd: "Ik geloof niet in de dood zonder verrijzenis. Als ze mij doden, herrijs ik in het volk van El Salvador." Hij leefde na zijn dood, meer dan ooit tevoren: 'presente'. Zoals Jezus sinds zijn dood 'presente' is.

*Portret gemaakt door
Joop Noordkamp*

In 1988 kwam Geert naar de Andreasparchie. De parochie had toen geen pastoor, en een groep vrijwilligers zorgde ervoor dat de parochie bleef draaien. Dat was helemaal naar de zin van Geert. Hij wilde nooit een 'gewone' pastoor zijn die boven de mensen staat. Een parochie, dat is een levende gemeenschap van mensen, van wie de priester er een is.

Heeft de parochie zijn kijk op het priesterschap veranderd? Een priester was vroeger een 'functionaris', zo noemt Geert het, die in gehoorzaamheid aan de bisschop een parochie runt. Gaandeweg is een priester voor Geert iemand geworden die profetisch ageert, die ergens voor staat, die keuzes maakt en met zijn keuzes mensen inspireert, die durft te koersen op zichzelf en vertrouwt op innerlijk gezag en overtuiging. Je moet het voortouw durven nemen en radicale keuzes maken; een priester wijst anderen de weg.

Wat is een priester verder nog in de ogen van Geert? Iemand die de mensen in de gemeenschap tot hun recht laat komen en hun verantwoordelijkheid niet uit handen neemt. Als voorbeeld noemt hij het *Dekenaar Kerkenplan* van 2014 dat de eventuele sluiting van de Andreaskerk suggereerde. Parochianen trommelden elkaar op en kwamen met initiatieven om de kerk open te

houden. Een mooie ervaring voor Geert. Een priester is met name iemand die zich inzet voor 'gerechtigheid'. Is dat hetzelfde als barmhartigheid of naastenliefde? Die begrippen klinken hem lief en mooi in de oren, maar te vrijblijvend. Hij spreekt daarom liever van gerechtigheid en beroept zich daarvoor op het Oude Testament. Daar krijgt de God van gerechtigheid in de loop van de geschiedenis gaandeweg scherpere contouren, bij Mozes en bij de profeten, totdat Hij 'belichaamd' wordt in Jezus van Nazareth, die gerechtigheid tot de kern maakt van het rijk Gods dat hij verkondigt. Ook hier geldt: het gaat niet om mooie woorden maar om daden. Dat kenmerkt de priester, aldus Geert.

In *Merkstenen*, het dagboek van Dag Hammarskjöld, is Geert getroffen door diens woorden: "Ik weet niet wie of wat de vraag stelde. Ik weet niet wanneer zij gesteld werd. Ik herinner me niet dat ik antwoordde. Maar eens zei ik ja, tegen iemand – of iets. Vanaf dat moment heb ik de zekerheid dat het leven zinvol is en dat mijn leven, in onderwerping, een doel heeft. Vanaf dat moment heb ik geweten wat het wil zeggen 'niet om te zien', of 'zich niet te bekommeren om de dag van morgen'." Dit zegt ook Geert: "Ik weet niet wanneer, waar en hoe, maar eens zei ik ja." Zo heeft hij zijn gang door het leven ervaren. Er zijn veel momenten geweest waarop hij 'nee' zei, protesteerde en in actie kwam. Maar het 'ja' was er altijd al, ergens in hem. Het 'nee' heeft hem sterker gemaakt om 'ja' te kunnen zeggen, tegen de klippen op, 'ja' tegen zichzelf, 'ja' tegen een gezag dat van binnen komt. Zo heeft de roeping – Geert neemt het woord aan het eind van het gesprek onwillekeurig in de mond – in zijn persoon en in zijn leven gestalte gekregen.

Het gesprek loopt ten einde. Ik vraag of het niet moeilijk voor hem is geweest in al die jaren en of hij zich niet vaak alleen heeft gevoeld? En of hij er nooit spijt van heeft gehad dat hij priester is geworden? "Nee, geen spijt, helemaal niet. Maar het was ook niet gemakkelijk, helemaal niet." Er waren altijd medestanders en vrienden die aan zijn kant stonden en van wie hij steun heeft ondervonden, in de S.M.A. en daarbuiten. Maar hij stond ook vaak alleen. Hij is daardoor gegroeid. Hij heeft zich bevrijd van de gehoorzaamheid aan gezag van buiten, van de onderdrukking van wie je zelf ten diepste bent. Hij heeft geleerd dat een mens zichzelf mag zijn en op zichzelf mag koersen. En dat alleen zo aan mensen recht kan worden gedaan en gerechtigheid kan geschieden.

Rob Pauls

John Venhovens
Uitvaartverzorging

John Venhovens Uitvaartverzorging - Uw vertrouwen waard!
Baanstraat 30 Landgraaf - telefoon 045 - 531 15 57 - www.venhovensuitvaart.nl

Terugblik Day of the African Child

Zondag 17 juni vierden we in de parochie 'the Day of the African Child'. Het project van onze stichting Taiama-Andreas in Kabala, Sierra Leone stond daarin centraal.

De viering in de kerk begon met een lied, toegelicht in een kleine powerpoint-presentatie, *Soweto Blues* gezongen door Miriam Makeba, over het studentenprotest op 16 juni 1976 in Zuid-Afrika, waarbij doden vielen. Sindsdien wordt in Afrika jaarlijks 'the Day of the African Child' gevierd. Daarna was er een mooie overweging door Eline en mooie aangepaste zang van het koor Sound of Peace and Freedom. In zo'n parochiesfeer kon tegelijk een 50-jarige bruiloft worden gevierd, een overledene in een zeswekendienst worden herdacht en de kinderen in Afrika worden gesteund.

Na de dienst lichtte Marie-José het project voor een jeugdgroep in Kabala toe aan de hand van dia's. Er was koffie/thee met gebak. Daaronder de cake die het gouden bruidspaar had gesponsord.

In de kerk en in de gang waren weer mooie foto's rond ons project opgehangen en er was Afrikaanse kleding te zien. Buiten was er een kookpot uit de Afrikaanse keuken, Afrikaanse kippensoep en pindakoekjes die kinderen in Afrika mee naar school krijgen. Kelly nodigde de aanwezige jeugd uit om spellen met eenvoudige materialen als autobanden te spelen, zoals kinderen in Afrika nu nog steeds doen. Ouderen onder ons kenden dit nog uit hun eigen jeugd in ons land.

Filip zorgde voor de jampotjes die met een bepaald bedrag gevuld moesten worden voor het landbouwproject. Dat lukte prima. Door al deze drukte kwamen we niet toe aan het item over de ecologische voetafdruk; dat doen we een volgende keer.

Veel dank aan alle mensen die geholpen hebben: koffie schenken, afwassen etc.

We hebben een heel mooi bedrag van € 349,50 mogen ontvangen! Genoeg om de eerste fase van het landbouwproject te kunnen financieren. Er zijn toch veel mensen erg betrokken. Het was een prachtige dag.

Gard Verstegen, penningmeester stichting Taiama-Andreas

Solidaridadviering 4 en 5 augustus: voedsel dat leven geeft

Als we door de supermarkt lopen zijn we omringd met een grote hoeveelheid producten, van vele fabrikanten, vanuit de hele wereld. En waar letten we op? Op de prijs, op de verpakking en misschien ook op de kwaliteit. Daar is niks mis mee, zolang je daarmee tevreden bent. Maar er zijn mensen die daar geen vrede meer mee hebben. Mensen – en misschien bent u er een van – die dieper kijken. Mensen die zich afvragen: waar komt het voedsel vandaan? Is er sprake van slavenarbeid? Worden dieren gepijnigd? Je hoeft dat gelukkig allemaal niet zelf uit te zoeken. Er zijn tal van organisaties die dat voor je uitgezocht hebben, waaronder de importeurs van fairtradeproducten. Zo zorgt Solidaridad Nederland wereldwijd voor voorlichting aan boeren en boerinnen in het zuiden, zodat zij kunnen omschakelen op milieuvriendelijke productiemethoden.

Sinds 2013 kent ook de Andreasparochie een eigen Solidaridadgroep, die nauw verbonden is met de Wereldwinkel. Als groep zetten we ons in voor mensenrechten en de zorg voor 'moeder aarde'. De aarde die uiteindelijk al die producten levert. We hebben allemaal voedsel nodig om te leven. Eten en drinken, een dak boven je hoofd, voldoende kleren. We kunnen niet zonder. Maar naast al die gewone dagelijkse levensbehoefte, het voedsel dat vergaat, heeft een mens ook behoefte aan voedsel voor de ziel. Voedsel dat leven geeft. Zoekt een mens naar diepgang in zijn leven. Wat maakt leven mogelijk? Wat behoort tot ons wezen en wat kunnen we gerust loslaten? Waar vind ik een zinvol bestaan, echt leven, eeuwig leven? Voedsel is een geschenk van het hele universum, de hemel, de aarde, maar ook van hard werken. Je moet er moeite voor doen.

Harry Kerckhoffs

Kerkproeverij

Kerkproeverij is gebaseerd op het Engelse Back to Church Sunday. In Nederland vond vorig jaar de eerste editie plaats, in vooral de protestantse kerken. Dit jaar zullen ook veel katholieke kerken meedoen. Kerkproeverij is bedoeld voor mensen die al een tijd niet meer in de kerk zijn geweest, of die weinig met geloof (denken te) hebben.

Kerkproeverij is dé gelegenheid om weer eens een kerk te bezoeken, of om iemand die je kent persoonlijk uit te nodigen mee te gaan naar een kerkdienst. Kerkproeverij 2018 vindt plaats in het weekend van 15/16 september. De kerken van de Heerlerbaan – Andreas en Joseph – doen dit jaar mee, en wel op zondag **16 september**. In de Andreaskerk beginnen we om 10.30 uur met de viering in het kader van startzondag. Na de viering is er zoals gebruikelijk koffie en thee. De kerk is daarna nog open voor degenen die uitleg over het gebouw willen krijgen.

Meer over Kerkproeverij leest u in ons volgende blad. Noteer vast de datum.

kerkproeverij
2018

ATD

VIERDE WERELD

ALLEN SAMEN VOOR WAARDIGHEID

Vooraankondiging

Op zaterdag **22 september** van 11.00 tot 16.00 uur organiseert ATD Vierde Wereld haar landelijke ontmoetingsdag in de Andreasparochie. Normaliter wordt deze dag georganiseerd in het ontmoetingscentrum 't Zwervel in Wijhe, maar daar vinden op dat moment hoognodige renovaties plaats. Om deze dag toch door te kunnen laten gaan zijn wij (de lokale groep alhier van ATD en de Andreas) gevraagd deze dag te organiseren.

Ontmoeting is voor mensen van de Vierde Wereld heel belangrijk. Door anderen (lotgenoten, vrienden, professionals enz.) te leren kennen en samen uit te wisselen over wat armoede met mensen doet, voelt men zich gesteund en gesteund. Beseft men dat men niet alleen staat in de strijd tegen armoede en deze schending van de rechten van de mens.

We willen van deze dag een gezellige en ontspannen dag maken, waar iedereen zich welkom voelt en op haar/zijn manier iets van zichzelf kan laten zien en delen.

Hoe deze dag er uit gaat zien weten we nog niet precies. Wat we wel al weten is dat we iedereen op z'n Zuid-Limburgs willen ontvangen met koffie en vlaai en ander lekker gebak. Uiteraard zijn de mensen van de Andreasparochie en mensen vanuit de wijk ook van harte uitgenodigd.

Wilt u een steentje bijdragen? Een handje hulp is altijd welkom.

We hopen het programma van die dag eind juli/begin augustus rond te hebben.

Voor meer informatie: zuid-limburg@atd-vierdewereld.nl of Marion Braad 045 - 532 50 92.

Knutselkunst tijdens de zomervakantie

Aan de Nazarethstraat 7a ligt Plattein, het atelier van Joop Noordkamp en Ivon Drummen. Die laatste gaat elke dinsdagmiddag in de zomervakantie haar deuren open zetten voor creatieve middagen. Van 10 juli t/m 14 augustus van 13.00 tot 15.00 uur. Kinderen van alle leeftijden, maar ook volwassenen kunnen komen werken onder de bezielende leiding van kunstenaar Ivon Drummen. Bij mooi weer kan dat ook buiten. Aanmelden hoeft niet, mag wel, want vol is vol: ivondrummen@hotmail.com of 06 - 18 06 25 62.

De kosten bedragen € 10,- per middag.

We gaan van alles doen: kleien, pottenbakken, pottendraaien, schilderen, werken met afvalmateriaal, schilderen op muziek en nog veel meer. Laat je elke week weer verrassen. Je kunt een of meerdere keren komen. Kinderen zijn welkom met of zonder ouders of grootouders. Wat jij wil. Hoera! Dit wordt een creatieve vakantie!

COLOFON

Contact

Palestinastraat 326
6418 HP Heerlen
045 - 541 33 81
parochiesintandreas@home.nl
www.sintandreas.nl
facebook.com/andreasparochie
Gastvrouw aanwezig di. t/m vr. van
10.00 tot 12.00 uur

Pastoraal team

Pastor Geert Bles:
045 - 571 40 78
Diaconaal werker
Rob Pauls: 043 - 306 17 06
andreas.r.pauls@gmail.com

Parochiebestuur

Karin van Doormaal,
vicevoorzitter
045 - 541 35 68

Rekeningnummers

NL21 ABNA 0577627325
NL17 INGB 0003269778

Stichting Taiama-Andreas

www.taiama-andreas.org

Redactie

Rob Pauls
Karin van Doormaal
Rens Trimp

Het volgende parochieblad ver-
schijnt in de week van 3
september. Intenties voor 8 sep-
tember t/m 7 oktober graag uiterlijk
20 augustus opgeven. Ook kopij
graag voor die tijd aanleveren

AGENDA

Iedere woensdag

10.00 uur: taalles
13.30 uur: ATD Vierde Wereld

Tot 24 augustus

jubileumtentoonstelling

Donderdag 19 juli

12.00 uur: soep met inhoud

Vrijdag 20 juli

10.30 uur: In gesprek met de Bijbel

Zaterdag 23 juni

vanaf 9.00 uur: pelgrimage naar pa-
ter Karel

Zondag 22 juli

12.00-14.30 uur: kerk open i.v.m. ju-
bileumtentoonstelling

Woensdag 25 juli

19.00 uur: Cantorgroep

Zondag 5 augustus

12.00-14.30 uur: kerk open i.v.m. ju-
bileumtentoonstelling

Zondag 12 augustus

12.00-14.30 uur: kerk open i.v.m. ju-
bileumtentoonstelling

Donderdag 16 augustus

12.00 uur: soep met inhoud

Vrijdag 17 augustus

10.30 uur: in gesprek met de Bijbel

Zondag 19 augustus

12.00-14.30 uur: kerk open i.v.m. ju-
bileumtentoonstelling

Woensdag 22 augustus

19.00 uur: Cantorgroep

Donderdag 30 augustus

10.00 uur: leesgroep *Vraag en het
wordt gegeven*

VIERINGEN

14 juli – 2 september

Zaterdag 14 juli

18.00 uur: woord- en communieviering

Zondag 15 juli

10.30 uur: woord- en communieviering

Gebed voor Jeane Muller

Zaterdag 21 juli

18.00 uur: woord- en communieviering

Zondag 22 juli

10.30 uur: woord- en communieviering
Gebed voor Frans Reijnders

Zaterdag 28 juli

18.00 uur: eucharistieviering

Zondag 29 juli

10.30 uur: eucharistieviering

13.30 uur: doop Ravi Heinen

15.00 uur: doop Lissa Hendriks

Vrijdag 3 augustus

10.30 uur: eerstevrijdagviering

Zaterdag 4 augustus

18.00 uur: woord- en communieviering

Zondag 5 augustus

10.30 uur: woord- en communieviering

Gebed voor Jeane Muller en Jac van der Scheer

Zaterdag 11 augustus

18.00 uur: eucharistieviering

Zondag 12 augustus

10.30 uur: eucharistieviering

Gebed voor Enny Kerckhoffs (jaardienst) en Frans Reijnders

Zaterdag 18 augustus

18.00 uur: woord- en communieviering

Gebed voor Pascal Flekken (i.v.m. Marie Tenhemelopneming)

Zondag 19 augustus

10.30 uur: woord- en communieviering

Gebed voor Jeane Muller

Zaterdag 25 augustus

18.00 uur: eucharistieviering

Zondag 26 augustus

10.30 uur: eucharistieviering

Gebed voor dhr. Mantel en mevr. Mantel-Sniekers (jaardienst)

14.15 uur: doop Lana Kleuters

15.00 uur: Noud Offermans

Zaterdag 1 september

18.00 uur: woord- en communieviering

Zondag 2 september

10.30 uur: woord- en communieviering

Gebed voor Frans Reijnders

Vrijdag 7 september

10.30 uur: eerstevrijdagviering

Zondag 23 september: vrijwilligersmiddag

Onze jaarlijkse vrijwilligersmiddag, jaarlijks georganiseerd als dank aan alle vrijwilligers die zich het hele jaar belangeloos voor onze parochie inzetten, is dit jaar op zondag 23 september. Meer informatie volgt in het volgende parochieblad.